

Jak se vyvarovat požáru v domě a co dělat v případě jeho vzniku

Nejčastějšími příčinami vzniku požárů v domácnostech jsou nedbalost či neopatrnost, technická závada nebo úmyslné zapálení. Za značnou část požárů mohou jen a jen lidé. Na co si musíme dávat v domácnosti pozor?

Každý z nás by měl být připraven na to, že v našem blízkém okolí může vzniknout požár. Záchrana našeho života, zdraví a rozsah škod dost často závisí na tom, zda správně a rychle zareagujeme.

Nejčastějšími příčinami vzniku požárů v domácnostech jsou nedbalost či neopatrnost, technická závada nebo úmyslné zapálení. Za značnou část požárů mohou jen a jen lidé. Na co si musíme dávat v domácnosti pozor?

Při vaření mějme stále pod dohledem sporák, aby nedošlo ke vznícení připravovaných potravin. Pamatujme, že pokud dojde ke vzplanutí oleje na pánvi, nikdy ho nesmíme hasit vodou, jinak může dojít k popálení nebo opaření a k požáru. Plameny nejlépe udusíme poklicí, plechem nebo navlhčenou utěrkou. V těsné blízkosti sporáku neodkládejme hořlavé předměty jako utěrky, papírové ručníky a „chňapky“. Buďme pozorní na volné oblečení, které může vzplát. Kabel od spotřebičů, které nemusí být trvale zapojeny do elektrické sítě, po použití odpojme. Odstraňujeme pravidelně tuk a mastnotu z blízkosti plynového sporáku.

Otevřený oheň jako jsou svíčky, aromalampy, prskavky, vánoční Františky, adventní věnce a samozřejmě krby nikdy nenecháme bez dozoru. Průvan, či blízkost hořlavého materiálu snadno způsobí požár. Při kouření cigaret a odhazování nedopalků do odpadkových košů dbejme na dokonalé uhašení, pozor na pokládání cigaret na hořlavý materiál. Nenecháme zápalky, zapalovače nebo otevřený oheň v dosahu dětí.

Bez elektrických spotřebičů si dnešní život ani neumíme představit, ale jen málokdo si uvědomuje, jak mohou být tyto přístroje nebezpečné. Nejčastějším důvodem, který může způsobit požár na elektrickém přístroji, je technická porucha, lidská nedbalost či nedodržování příloženého návodu obsluhy těchto spotřebičů. Elektrické spotřebiče kupujeme pouze u odborných prodejců a vyhneme se zboží pochybného původu bez záručního listu a označení "CE". Nepřetěžujeme elektrické zásuvky ani prodlužovací kabely (několik zapojených přístrojů přes rozdvojku může přetížit zásuvku a způsobit zkrat nebo i požár). Nebezpečí požáru znamenají i silně zaprášené přístroje, proto povrch i vnitřek přístrojů, odpojených od sítě, pravidelně čistíme. Pokud to vyžaduje návod k přístroji (sekačky, elektrický kotel apod.), zabezpečíme u něj pravidelné servisní prohlídky a revize. Při bouřce a dlouhodobé nepřítomnosti v bytě odpojme spotřebiče vytažením přívodního kabelu ze zásuvky. Při závadě na spotřebiči či přívodním kabelu svěříme zařízení odborné firmě. V případě požáru elektrické spotřebiče nikdy nehasme vodou!

Nemalý počet nešťastných událostí bývá způsoben neopatrností lidí při vytápění svých domovů. Je třeba, abychom dodržovali pravidla pro používání topidel. Každé topidlo a komín je konstruován na určitý druh paliva, které je nutné při používání dodržovat. Pravidelné vymetání sazí v komíně a vybírání vychladlého popela by mělo být samozřejmostí, stejně jako kontrola technického stavu kouřovodu. Pro zajištění bezpečnosti bychom měli provádět čištění a kontroly komínů a topidel vždy před začátkem topné sezóny a po jejím skončení. Odborné vyčištění a kontrolu komínů nám provedou kominíci.

Pokud máme plynové vytápění, dodržujme lhůty revizí plynových spotřebičů (zpravidla 1 krát za 3 roky) a pravidelně kontrolujme, zda správně fungují. Nebezpečí hrozí zejména u otevřených spotřebičů, kde při samovolném uvolňování plynu může dojít k otravě. Uživatelé plynové kotle musí minimálně jednou ročně zajistit kontrolu celého spalovacího procesu, čistotou hořáků počínaje a funkcí pojistkového ventilu či termostatu konče.

Pokud používáme v obytných místnostech topné těleso na pevná paliva, zabezpečme podlahu v jeho okolí ochrannou nehořlavou podložkou, která zabrání žhavým uhlíkům zapálit podlahovou krytinu nebo okolní předměty.

Zásada bezpečné vzdálenosti platí kromě kamen také pro komínové těleso. Hořlavé látky by od něj měly být v půdních prostorách vzdáleny nejméně 1 metr - riziko zvyšují zejména textil a seno. Do komínového zdiva nesmí zasahovat ani k němu těsně přiléhat žádné hořlavé stavební prvky (konstrukce krovu, stropu, obložení apod.). Za řádný stav komínů nese odpovědnost správce nebo majitel objektu, nikoliv kominík.

Pamatujme, že topidla potřebují pro svou správnou funkci dostatečný přívod vzduchu. U některých druhů topidel (např. u karmy) hrozí v případě nedostatečného odvětrávání otrava oxidem uhelnatým.

Opatrnosti je potřeba také v případě vytápění místností přímotopy. Nikdy na těchto zařízeních nesušme textil, hrozí zde vzplanutí.

A jak se správně zachovat, když by nám doma vznikl požár?

- zachovejme klid a rozvahu
- jde-li o požár v jeho zárodku, snažme se jej uhasit – použijme hasicí přístroj, hydrant nebo hasicí sprej, mokrý hadr, deku apod.
- není-li v našich možnostech požár uhasit, snažme se okamžitě byt opustit směrem na chodbu a zavřeme za sebou dveře – zamezíme tím na čas zakouření chodby a ohrožení ostatních bydlících
- varujme ostatní voláním "hoří" a okamžitě volejme hasiče na linku 150 nebo 112
- před kouřem si chraňme dýchací cesty (ústa i nos) kapesníkem, ručníkem, šátkem, tričkem,
a pokud to jde, látku namočme

- při pohybu v zakouřeném prostoru se pohybujeme při zemi (ve dřepu, po kolenou), kouř se zpočátku drží u stropu. Před vstupem do jiné místnosti vždy zkontrolujeme, zda nejsou dveře a klika horké, pokud ano, neotvíráme je
- při silném zakouření prostoru zbytečně neriskujeme průchod – hrozí nám otrava jedovatými zplodinami, ztráta orientace a následně ztráta vědomí
- pokud nemůžeme opustit byt (jsou silně zakouřené chodby, horké dveře, vidíme plameny), snažme se utěsnit dveře do místnosti proti průniku kouře (dekou, ručníkem, peřinou apod.)
- z okna nebo balkonu hlasitě volejme o pomoc, upozorníme na sebe vyvěšením prostěradla, ručníku apod. z okna., můžeme tlouct do topení
- k opuštění domu nikdy nepoužívejme výtah (nejedná-li se o výtah evakuační)
- v případě, že ucítíme plyn, nerozsvěcujeme
- pokud je to možné, před odchodem vypneme přívod elektrické energie a plynu
- nikdy se do požárem ohroženého bytu pro nic nevracejme (hrozí ztráta orientace, nadýchání zplodin, porušení konstrukce stavby)
- dbejme pokynů hasičů.